

**KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO**

Zakon Br. 02/L-52

O PREDŠKOLSKOM VASPITANJU

Skupština Kosova,

Na osnovu Poglavlja 5.1. (e) i 9.1.26 (a) Ustavnog Okvira za Privremenu Samoupravu na Kosovu (Uredba UNMIK-a br. 2001/9 od 15. maja 2001. godine),

U cilju uspostavljanja pravnog osnova za uređivanje, unapređivanje i poboljšanje predškolskog vaspitanja;

Usvaja:

ZAKON O PREDŠKOLSKOM VASPITANJU

I.OPŠTE ODREDBE

Definicije

Član 1

Predškolsko vaspitanje referiše se ranijem vaspitanju od poznatih vaspitača za decu predškolskog uzrasta.

Vaspitanje dece sa posebnim potrebama odnosi se na posebno vaspitanje dece sa oštećenjima u čulima, fizička oštećenja, poteškoće u učenju, socijalne, emocionalne i komunikativne poremećaje.

Sveobuhvatnost (vidi Konvenciju Dečjih prava, član 2) Države potpisnice angažuju se da poštuju pomenuta prava u ovoj Konvenciji i garantiraju one za svako dete, koji se obuhvata u njihovu jurisdikciju, bez ijednog izuzetka, bez obzira na rasu, boju, pol, jezik, veru, političko ili drugo mnjenje, iz nacionalnog porekla, etničkog ili društvenog, bogatstva, nesposobnosti, porodičnog porekla ili drugog stanja deteta ili njegovih roditelja ili njegovih zakonskih predstavnika.

Predškolske institucije mogu se definisati objekti ili konventirane kuće koje su izgrađene na specijalan način da bi pružile predškolske programe i koje ispunjavaju vaspitne potrebe i razvijaju dečje potrebe do njihovog registrovanja u osnovnoj školi. Ove institucije pružaju usluge sa punim rasporedom, sa pola rasporeda i raspored može da se produži i u toku večeri.

Ostale predškolske institucije, ovde spadaju sve ostale predškolske institucije, osim onih javnih znači predškolske privatne institucije, Centri sa osnovom u zajednicu itd.

Dečja zaštita (vidi Konvenciju Dečjih prava, član 19) Države potpisnice preuzimaju sve zakonske mere, administrativne, društvene i vaspitne za zaštitu dece od svake forme fizičkog ili mentalnog nasilja, uvrede ili zloupotrebe, ostavljanja ili bezobzirnosti,

maltretiranja ili korišćenja, uključujući seksualnu zloupotrebu, za ono vreme dok je on pod zaštitom svoje dece, ili nekog od njih, predstavnika ili njenih zakonskih predstavnika ili svaka druga ličnost koja je poverljiva.

Učestvovanje roditelja referira se učešću roditelja u učinjenim aranžmanima od preškolskih institucija da bi pomagali i doprineli roditelji u efikasnost odluka za vaspitanje njihove dece, aktivnosti koji prihvataju njihove programe koji asistiraju u delovanju predškolskih institucija.

Programi predškolskog vaspitanja referiraju se na usluge za vaspitanje i ranijeg razvoja pruženih iz javne predškolske institucije, predosnovnog odelenja, ostale predškolske institucije i porodice.

Standardi predškolskog vaspitanja referiraju se na uputstva postavljenim iz MONT-a, koja predstavljaju esencialne zahteve za pruženje predškolskog vaspitanja na Kosovu.

Član 2

- 2.1. Predškolko vaspitanje je sastavna alka jedinstvenog sistema vaspitanja i obrazovanja na Kosovu.
- 2.2. Predškolsko obrazovanje obuhvata decu do njihovog upisa u osnovnoj školi.
- 2.3. Obuhvatanje dece u predškolskom vaspitanju se reguliše administrativnim uputstvom.
- 2.4. Nastavak predškolskog vaspitanja je dobrovoljan.

Ciljevi predškolskog vaspitanja Član 3

Ciljevi zakona o predškolskom vaspitanju su normativno institucionalna uređenja predškolskog vaspitanja u predškolskim institucijama, sa kojima se postiže:

- (a) Da se podstakne sposobnost da shvati i primi sebe i ostale;
- (b) Da se podstakne sposobnost za razgovore, da se prime razlike i da se učestvuje u grupi;
- (c) Da se podstakne sposobnost da bi identifikovao emocije i da se podstakne u izražavanju i manifestaciji emotivnih doživljaja;
- (d) Da se podstakne intersovanje, istraživački duh, intuicija i mašta i da se razvije nezavisno mišljenje;
- (e) Da se podstakne jezični razvoj i ostalo komuniciranje za efikasnu i kreativnu upotrebu jezika, da kasnije pomogne za čitanje i pisanje;
- (f) Da se podstakne sposobnost i umetničko izražavanje;
- (g) Da se transformira znanje u raznim naučnim poljama i svakidašnjem životu;
- (h) Da se podstakne telesni i psihični razvoj;
- (i) Da se podstakne nezavisnost dece u ličnoj higijeni i njeno zdravstveno negovanje;
- (j) Da se podstakne pozitivan odnos prema životnoj sredini i samosvest o ekološkoj sredini.

Principi vaspitanja u predškolskim institucijama

Član 4

Vaspitanje u institucijama predškolskog obrazovanja zasnivaju se na ovim principima:

- (a) Ravnopravnost;
- (b) Sveobuhvatnost;
- (c) Demokratija;
- (d) Automnost osoblja;
- (e) Profesionalnost i odgovornost;
- (f) Ravnopravnim mogućnostima za decu i roditelje, imajući u vidu razlike između dece;
- (g) Pravo da bi bio drukčiji;
- (h) Ukupan razvoj ličnosti deteta.

Jezik

Član 5

5.1. U predškolskim institucijama vaspitanje će biti na Albanskom jeziku.

5.2. U naseljenim mestima sa mešovitim stanovništvom predškolske institucije pružaju vaspitanje i na jezicima zajednica prema ustavnim odredbama i posebnim zakonima.

Deca sa posebnim potrebama

Član 6

6.1. Predškolsko vaspitanje je pravo sve dece obuhvatajući ovde i onu sa posebnim potrebama, koja će se realizirati u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.

6.2. U skladu sa ovim zakonom, deca sa posebnim potrebama obuhvataju decu sa mentalnim oštećenjima, slepu i decu sa oštećenjem vida, nemu i one sa oštećenjem sluha, decu sa oštećenjem u govoru, deca sa motoričnim oštećenjima i emocionalnim poremećajima i poremećajima ponašanja, deca sa kombinovanim oštećenjima i ostala deca koja su u opasnosti da budu u nepovoljnem obrazovnom položaju kojima su potrebne posebne instrukcije i stručna pomoć kao dodatak ili specijalni programi.

Stvaranje uslova za smeštaj dece u predškolskim institucijama

Član 7

7.1. Kada u blizini mesta boravka dece nema predškolske institucije, zajednica ima pravo da se samoorganizuje u skladu sa ovim zakonom, da bi pružila usluge predškolskom vaspitanju. Na osnovu samoorganizovanja zajednice, nadležne institucije predškolskog vaspitanja dotične opštine, treba da pokušaju da nađu mogućnosti da bi prihvatili ove inicijative. Prihvatanje treba biti u skladu sa ovim zakonom i ostalim podzakonskim aktima.

7.2. Kada u blizini mesta boravka dece, u predškolskim institucijama nema slobodnih mesta i ako broj aplikanata ispunjava uslove formiranja ostalih grupa, zajednica ima pravo da traži od nadležne opštinske institucije predškolskog vaspitanja da proširuju kapacitet dotične predškolske institucije. Ove zadnje, u roku optimalnog roka treba da pokušaju da ispunjavaju zahteve zajednice, ili da pomognu da nađu ostale alternative.

7.3. Spomenuti uslovi i mogućnosti prihvatanja u ovim prethodnim stavovima odrediće se jasno podzakonskim aktima.

II. ORGANIZOVANJE I SADRŽAJ PREDŠKOLSKOG VASPITANJA U JAVNIM I OSTALIM PREDŠKOLSKIM INSTITUCIJAMA

Osnovni zadaci Član 8

Osnovni zadaci predškolskih institucija su:

- a) Pomoć roditeljima o zbrinjavanju i vaspitanju dece;
- b) Unapređivanje kvaliteta života dece i porodice;
- c) Stvaranje uslova za razvijanje individualnih potencijala dece i njihovo manifestovanje; i
- d) Stvaranje uslova za osposobljavanje dece na ispunjenju zadataka i obaveza koje postavlja škola.

Član 9

Vaspitno-obrazovni programi za predškolsku decu trebaju se bazirati na opštim planovima i programima predškolskog vaspitanja odobrenog od Saveta stručnjaka programa i školskih udžbenika MONT-a.

Plan i program Član 10

10.1. Predškolska institucija obavlja svoju delatnost na osnovu plana i programa rada, koji se spremi za jednu školsku godinu i traje od 1. septembra tekuće godine do 31. avgusta naredne godine.

10.2. Godišnji plan i program rada za jednu školsku godinu donosi upravnik predškolske institucije najkasnije do 31. avgusta.

10.3. MONT donosi Administrativno uputstvo u vezi sa upravnim savetom, sastava i njegove kompetencije.

10.4. Godišnji plan rada obuhvata vaspitne programe, programe zdravstvene zaštite dece, higijene i ishrane, društvenog zbrinjavanja kao i ostalih programa koje predškolska institucija realizira u saradnji sa roditeljima dece.

10.5. Organiziranje i detaljne komponente života u predškolskim institucijama odrediće se godišnjim planom rada, odobrenog od upravnog saveta predškolske institucije u saradnji sa roditeljskim savetom.

10.6. Godišnji plan rada odrediće organiziranje institucije i časove rada, programe, vaspitanje i zbrinjavanje dece (u porodičnom zbrinjavanju dece), postavljanje dece u grupe po uzrastima, rad stručnjaka i ostalog osoblja u instituciji, saradnju sa roditeljima za vaspitanje i zbrinjavanje, zdravstvo i ostale pomoći, nadzor početnih vaspitača, obroci zajednice, saradnja sa nastavnim osobljem predškolskih institucija u oblasti predškolskog vaspitanja, programi avansiranja osoblja, programi rada institucije za stručno telo i ostalog osoblja kao i dinamiku vaspitnog delovanja, materijalnim i ostalim potrebama za realizovanje vaspitnog procesa.

10.7. Zadaci iz stava 2 i ostali zadaci regulišu se putem administrativnog uputstva.

Prezentiranje predškolskih planova i programa
Član 11

11.1. Predškolske institucije izlagaće planove i programe pružajući objektive, sadržaje i metode rada. Planovi i programi objavljaju se posebno za roditelje.

11.2. Javne i ostale predškolske institucije objaviće pogled Savetu stručnjaka planova i programa i školskih udžbenika MONT-a.

11.3. Obavezna pitanja za (objavljivanje) publiciranje odrediće se od MONT-a administrativnim uputstvom.

Programi za predškolsku decu i odobrenje
Član 12

12.1. Vaspitno-obrazovni programi za predškolsku decu sastavljeni od predškolskih i ostalih javnih institucija ili ostalih stručnjaka treba da su u skladu sa opštim standardima predškolskog vaspitanja.

12.2. Vaspitno-obrazovni programi za predškolsku decu sastavljeni od predškolskih i ostalih javnih institucija biće odobreni od strane Saveta stručnjaka programa i školskih udžbenika MONT-a.

12.3. Vaspitno-obrazovni programi za predškolsku decu obuhvatiće:

- (a) Imenovanje programa;
- (b) Filozofske premise;
- (c) Polja i objektivi vaspitnih delovanja;
- (d) Sadržaj;
- (e) Metodologiju;
- (f) Trajanje;
- (g) Načine i forme saradnje sa roditeljima.

12.4. Ponudioci vaspitnog programa za predškolsku decu u javnim institucijama treba da se izaberu od Skupštine opštine ili od dve i više opština, ako između njih nema jednog sporazuma.

12.5. Programi za predškolsku decu u ostalim predškolskim institucijama sastaviće se od osnivača ili prikladnog osoblja predškolskih institucija u skladu sa ovim zakonom i statutom osnivača.

Pravo za biranje jednog programa
Član 13

13.1. Roditelji imaju pravo da izaberu predškolske programe za njihovu decu u javnim ili privatnim institucijama.

13.2. Način biranja programa se reguliše administrativnim uputstvom.

Trajanje programa u predškolskim institucijama
Član 14

14.1. Predškolske institucije pružaju programe trajnosti kao u nastavku:

- a) Programi sa punim rasporedom koji traju šest do deset časova dnevno;
- b) Programi sa polovinom rasporeda koji traju tri do šest časova dnevno, koji mogu da se pružaju ujutru, poslepodne ili u smenama;
- c) Kratkotrajni programi koji traju 240 do 600 časova godišnje za predškolsku decu.

14.2. Kratkotrajni i dugotrajni programi pružaju se deci do njihovog uključivanja u osnovnoj školi.

14.3. Trajanje ostalih predškolskih programa odrediće se administrativnim uputstvom.

Registri predškolskog vaspitanja
Član 15

15.1. Predškolske institucije treba da održavaju registre predškolskog vaspitanja određenim od MONT-a.

15.2. Zahtevom MONT-a i ostalih nadležnih organa održani registri predškolskog vaspitanja trebaju se uručiti u određenom roku.

III. FORMALNO PREDŠKOLSKO VASPITANJE U PORODICI

Član 16

16.1. Formalno predškolsko vaspitanje organizira se i u porodici.

16.2. Formalno predškolsko vaspitanje u porodici se organizira za decu koja ne mogu ići u predškolskim institucijama zbog bolesti.

16.3. Uslovi i način organizovanja predškolskog formalnog obrazovanja reguliše se u skladu sa ovim zakonom i administrativnim uputstvom.

16.4. Način određivanja, finansiranja i nadzornosti vaspitača koji radi u predškolskom obrazovanju u porodici biće regulisano administrativnim uputstvom.

IV. OSNIVANJE ASOCIJACIJA I SAVETNIH GRUPA

Osnivanje asocijacija i savetnih grupa
Član 17

Odgovorne institucije predškolskog obrazovanja na Kosovu koje obezbeđuju i podržavaju predškolsko vaspitanje mogu osnivati asocijacije i savetne grupe tako da zajedno rešavaju svoje probleme, da sarađuju sa stručnim administrativnim telima kao i da vrše ostale zajedničke zadatke.

V. FINANSIRANJE

Izvori finansiranja Član 18

Programi predškolskog vaspitanja mogu se finansirati od:

- (a) Kosovskog budžeta;
- (b) Osnivača;
- (c) Roditeljskih isplata;
- (d) Donacije i ostalih izvora.

Osnivači i finansijska sredstva Član 19

19.1. Osnivač predškolske institucije dužan je da obezbedi sredstva za osnivanje i rad predškolske institucije.

19.2. Osnivač javnih predškolskih institucija je opština, dok osnivač ostalih predškolskih institucija su privatne pravne osobe.

19.3. Predškolska institucija obezbedjuje sredstva i preko prodaje usluga u tržište i od ostalih izvora u skladu sa zakonom.

19.4. Ako dva ili više osnivača osnivaju zajedno jednu predškolsku instituciju, sredstva iz stava 1. ovog člana obezbeđuju osnivači prema aktu osnivanja.

19.5. Sredstva iz prethodnih stavova ovog člana, realizovane u javnoj predškolskoj instituciji treba da se depozitiraju u adekvatnom službenom bankarskom žiroračunu Konsolidovanog fonda Kosova, dok se njihovo korišćenje vrši na osnovu godišnjeg plana i programa predškolske javne institucije, kojeg ga odobrava ODO.

19.6. Namjenjena sredstva za finansiju javne institucije za predškolsko vaspitanje i način njihovog korišćenja biće regulisano administrativnim uputstvom.

Finansijska kontrola Član 20

Upotreba finansijskih sredstva u predškolskim institucijama biće kontrolisano i inspekтирano od mehanizma kontrole i inspektiranja MONT-a i ostale dotične institucije.

Javne predškolske institucije

Finansiranje iz opštine Član 21

21.1. Razlika između cena vaspitnih programa i izvršene isplate od roditelja biće obezbeđena iz opštinskog budžeta za finansiranje ličnih dohodaka, dobara, takse zaposlenih u instituciju i materijalnih troškova u skladu sa standardima.

21.2. Finansiranje iz prethodnog stava biće obezbeđeno iz opštine u koju roditelji imaju stalni boravak. Opština će obezrediti isto i finansiranje za decu, čiji su roditelji

privremeni stanovnici ove lokalne zajednice ako jedan od njih je redovan isplatioc takse na Kosovu.

21.3. Opštinski budžet obezbediće isto fondove za održavanje i investiciju na svojine i snabdevanje javnih predškolskih institucija i po mogućnosti za predškolske institucije koje deluju na osnovu koncesija.

Isplate izvršene od roditelja
Član 22

Osnova isplate izvršene od roditelja biće dečja ishrana i didaktički materijal.

Određivanje cena programa
Član 23

Uslovi za određivanje cena vaspitnih programa biće regulisani administrativnim uputstvom.

Određivanje tarifa isplaćene od roditelja
Član 24

24.1. Tarife koje trebaju biti isplaćene od strane roditelja biće određene od strane opštine na osnovu jednog nivoa koji grupiše roditelje na dohotcima za članove prodice u porođenju sa prosečnim platama na Kosovu i roditeljskim imanjem.

24.2. Roditelji koji primaju socijalnu pomoć biće oslobođeni od ovih tarifa.

24.3. U slučaju izuzetaka, opština može na osnovu mišlenja nadležnih autoriteta za takse i socijalne pomoći, da u toku određivanja tarifa za isplatu prima ostale dokaze koji pokazuju realno socijalno stanje porodice kao i dodatak ličnih dohodaka i imanja specifikovano u prvom stavu ovog člana.

24.4. Ako više od jednog deteta pohađa predškolsku instituciju, tarife za drugo dete biće smanjene za jedan razred.

24.5. Smanjenje tarife za decu biće regulisano administrativnim uputstvom.

24.6. Ne uzimajući u obzir uslovljavanje ovog stava, roditelji koji ne primenjuju obavezu takse nad dohotcima na Kosovu, biće dužni da isplaćuju punu cenu programa kojeg pohađaju njihova deca.

Razvoj predškolskog vaspitanja
Sredstva iz Kosovskog Budžeta
Član 25

25.1. Iz Kosovskog Budžeta može se finansirati kao u nastavku:

- a) Za dalje stalno naučno razvijanje predškolskog vaspitanja, MONT nosi odgovornost za dottične institucije;
- b) Stručnom i pomoćnom osoblju predškolskih institucija omogućuje se pristup u najnovim naučnim dostignućima;

- c) Stručne skupove;
- d) Stručno treniranje i zaposlenje u toku probnog rada;
- e) Revije za decu, stručne revije i subvencije za stručno objavljivanje;
- f) Snabdevanje i funkcionalisanje mediateke predškolskih javnih institucija;
- g) Međunarodnu saradnju.

25.2. Dečije kategorije koji su posebni korisnici Kosovskog budžeta su:

- a) Predškolske hospitalizovane grupe u bolnicama koje deluju na nivou Kosova;
- b) Predškolske dečije grupe sa posebnim potrebama; i
- c) Deca ratnih invalida.

Ostale predškolske institucije

Licenciranje ostalih predškolskih institucija Član 26

Licenciranje privatnih predškolskih institucija vrši MONT.

Mogućnosti i zahtevi za finansijsku podršku Član 27

27.1. MONT i ostale opštinske institucije odgovorne za predškolsko vaspitanje pokušaće da podrže javne finansijske inicijative koje pružaju usluge predškolskog vaspitanja. Sa namerom da bi povećao procenat dece koji imaju pristup u ovu vrstu vaspitanja i opšti kvalitet predškolskog vaspitanja na Kosovu, MONT i odgovorne predškolske opštinske institucije u toku razmatranja, finansijske podrške ovih inicijativa, treba da imaju u vidu i ove kriterije:

- a) Geografski položaj zajednice gde se pruža ova usluga, imajući u vidu posebno ruralne zone i one zaostavljene;
- b) Usluge za decu sa posebnim potrebama;
- c) Osoblje preškolskih institucija treba da je zaposленo na osnovu zakonskih normi;
- d) Pristup da je otvoren za svu decu.

27.2. Načini, uslovi i mogućnosti finansiranja ostalih predškolskih institucija biće regulisane administrativnim uputstvom.

VI. ZAPOSLENI U PREDŠKOLSKIM INSTITUCIJAMA

Zahtevi u vezi kvalifikovanja Član 28

28.1. Vaspitne aktivnosti u predškolskim institucijama treba da se realiziraju od predškolskih vaspitača, predškolskih asistenata, savetnika, specijalista raznih polja vaspitanja i obrazovanja.

28.2. Predškolski vaspitači predškolskog uzrasta koji pružaju specijalne programe za decu predškolskog uzrasta sa posebnim potrebama, treba da imaju isti nivo obrazovanja koji je potreban za ostale predškolske vaspitače i treba da imaju adekvatnu kvalifikaciju.

28.3. Predškolske grupe koje obuhvataju i decu sa posebnim potrebama, u nedostatku određenog kadra prema članu 28.2 može vaspitati jedan predškolski vaspitač koji ima diplomu opštег predškolskog vaspitanja i dodatno obrazovanje i osposobljavanje za decu sa posebnim potrebama.

28.4. Vaspitači treba da imaju:

- a) Diplomu Fakulteta za vaspitanje predškolskog programa,
- b) Više pedagoške škole – smer za vaspitače;
- c) Filozofski fakultet – smer Pedagogija, i
- d) Diplomu fakulteta za obrazovanje, dopunjeno sa adekvatnim obukama za predškolske vaspitače i certifikovano od MONT-a

28.5. Osoblje koje rukovodi predškolsku instituciju treba da ima:

- a) Fakultetsku diplomu sa programima predškolskog vaspitanja i razvijanja predškolske dece;
- b) Iskustvo i sposobnost za menadžiranje;
- c) U njegov nedostatak mogu se izabrati i kandidati profila za obrazovanje sa pedagoškom spremom.

28.6. Izbor rukovodstva predškolskih institucija vrši MONT, dok za ostale predškolske institucije osnivač.

28.7. Sastav komisije i način izbora rukovodstva predškolske institucije određuje se administrativnim uputstvom.

28.8. Predškolski asistent treba da ima:

- a) Diplomu srednje škole iz jednog završenog programa predškolskog obrazovanja, ili
- b) Diplomu srednje škole dopunjeno stručnim adekvatnim obukama, i certifikovano od MONT-a.

28.9. Savetnici treba da imaju univerzitetsku diplomu dotičnog pravca kao i pedagoške kvalifikacije.

28.10. Specijalisti treba da imaju univerzitetsku diplomu, u njihovom nedostatku, mogu se zaposliti i sa višom pedagoškom školom.

28.11. Zaposlenje u institucijama predškolskog obrazovanja se vrši na osnovu Zakona o Civilnoj službi.

Časovi rada vaspitača

Član 29

29.1. Fond radnih časova za predškolske vaspitače treba da obuhvata pripreme, planiranje, realizovanje vaspitnih aktivnosti, saradnju sa roditeljima, učestvovanje u organizovanju života i rada u predškolskim institucijama.

29.2. Nedeljni fond radnih časova vaspitača biće određen administrativnim uputstvom.

VII. SAKUPLJANJE I OČUVANJE LIČNIH PODATAKA

Član 30

Predškolske institucije sakupiće, obradiće, čuvaće, održavaće i upotrebljavaće lične podatke održane i registrovane u skladu sa pravilima za čuvanje ličnih informacija i identifikovanja ako se drukčije ne određuje ovim zakonom.

Vrsta podataka u predškolskim institucijama Član 31

Da bi obezbedili predškolsko vaspitanje, monitorirali aktivnosti i da bi upotrebljavali statistike, predškolske institucije treba da sačuvaju dole navedene podatke:

- a) Podatke za decu koja su aplicirala i o onima koji su primljeni;
- b) Podatke o sumama koje su isplatili roditelji;
- c) Podatke dece koja imaju potrebu za podršku i posebna uputstva;
- d) Eventualne podatke nekog kućnog staratelja deteta/dece.

Podatke primljenog i deteta aplikanta Član 32

Podatke dece aplikantata i primljenih biće regulisano administrativnim uputstvom.

Podatke o isplaćenim iznosima od roditelja i socijalno stanje porodica Član 33

33.1. Predškolske institucije treba da čuvaju podatke o isplaćenim iznosima od roditelja.

33.2. Podatke o isplaćenim iznosima od roditelja treba da sadrže:

- a) Individualne sume računa koje treba da budu isplaćene od roditelje;
- b) Isplate mesečnih računa od roditelja.

33.3. Podaci iz stava 2 ovog člana treba da se čuvaju da bi se monitorirali mesečne isplate.

33.4. Predškolske javne institucije treba da obezbede podatke iz stava 2 ovog člana od opštine koja je nadležna za određivanje sume računa za isplaćivanje od roditelja, dok se za ostale predškolske institucije određuju od osnivača.

33.5. Podatke o socijalnom stanju dečjih porodica koji pohađaju jednu predškolsku instituciju treba da sadrže informaciju o:

- a) Dohotcima, budžetu i imanju članova porodice;
- b) Broju članova porodice;
- c) Podacima i ostalim okolnostima koje mogu uticati na iznos računa;
- d) Isplaćenom računu od roditelja.

33.6. Opštine treba da skupljaju podatke iz tačke a) i b) prethodnog stava ovog člana samo za roditelje koji traže popust u računima (cenama).

33.7. Osnivači mogu delegirati pravo za sakupljanje i čuvanje podataka o socijalnom stanju porodica, predškolskim institucijama.

Dečji podaci koji imaju potrebu za posebno savetovanje
Član 34

34.1. Podaci o decama koja imaju potrebu za podršku i posebno savetovanje treba da obuhvataju:

- a) Porodičnu i socijalnu anamnezu;
- b) Anamnezu razvijanja;
- c) Dijagnostičku proceduru;
- d) Proceduru o socijalnoj podršci;
- e) Stručno mišljenje ostalih institucija: centara blagostanja, zdravstvenih institucija, centara za podršku, savetovanje i obrazovanje.

34.2. Lični podaci o decama koja imaju potrebu za posebnu podršku i savetovanje biće sakupljeni na osnovu rasuđivanja savetne usluge.

34.3. Lični specifikovani podaci u prvom stavu biće sakupljeni u dogovoru sa roditeljima dece ili zakonskim starateljima, osim u slučajevima kada su deca u opasnosti od porodice i treba im zaštita.

34.4. Savetnici će biti dužni da tretiraju specifikovanu informaciju iz prvog stava ovog člana sa stručnim poverenjem. Ostali specijalisti koji primaju takve podatke kao razlog svoje prirode rada isto tako treba da tretiraju podatke sa stručnim poverenjem.

Način sakupljanja podataka
Član 35

Način sakupljanja podataka biće regulisan administrativnim uputstvom.

Čuvanje podataka

Rok čuvanja podataka
Član 36

Beleške o podacima aplikantata biće tajne za jednu godinu za dete koje nije bilo primljeno, dok se podaci o poхађачima predškolske institucije mogu izbrisati na osnovu Zakona o čuvanju službenih dokumenata.

Zaštita podataka
Član 37

37.1. Predškolske institucije su dužne da svoje podatke po zahtevu upute MONT-u.

37.2. Predškolske institucije i opština treba da objavljuju podatke iz svojih dosjeda ostalim administrativnim organima ili ostalim organizacijama na osnovu Zakona za pristup službenim dokumentima.

37.3. Kada se podaci obrade, podaci lično identifikovane mogu se upotrebiti i objaviti samo u onoj formi da ne bude poznat identitet jedne osobe.

37.4. Podaci lično identifikovani u vezi ličnog razvoja deteta iz ličnih dosijea deteta u predškolskim institucijama mogu se uputiti van predškolske institucije na zahtev druge institucije samo odobrenjem roditelja deteta, ako drugčije nije predviđeno posebnim zakonom.

VIII. NADZOR

Član 38

38.1. Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i odredaba koje proizilaze iz ovog zakona vrši MONT.

38.2. Inspeksijski nadzor vrši inspekcija za obrazovanje, u skladu sa zakonom o inspekciji za obrazovanje.

38.3. Nadzor stručnog pedagoškog rada vaspitača i stručnih saradnika realizira se u okviru Ministarstva za obrazovanje, nauku i tehnologiju od stručnih pedagoških nadzornika ili ostalog stručnog osoblja, kojeg ovlašćuje MONT.

38.4. Način izvršenja stručno pedagoškog nadzora, prava, zadaci i ovlašćenja stručno-pedagoškog nadzorstva se regulišu administrativnim uputstvom.

38.5. Nadzor zdravstvenog inspekciona o sprovođenju ovog zakona, koja ima vezu sa zdravstvenom zaštitom i dečijom ishranom, sprovodi opštinska sanitarna inspekcija.

38.6. Nadzor sanitarne inspekcije o sprovođenju ovog zakona, koja je u vezi sa dečijom ishranom, sprovodi Ministarstvo zdravlja.

38.7. Nadzorno inspektiranje opasnosti od požara vrši protivpožarna služba.

38.8. Nadzornost o stručnom radu o sprovođenju ovog zakona, za deo koji je u vezi sa socijalnim zbrinjavanjem i zloupotrebom dece organizira i sprovodi Ministarstvo rada i socijalnog staranja kao i ostale dotične institucije.

38.9. Predškolske institucije su dužne da izveštavaju za svaku uznemirenost ili slučaj koji je u vezi sa zaštitom dece dotičnih institucija, na osnovu člana 19 Konvencije o dečijim pravima, odobreno od Generalne Skupštine organizacije Ujedinjenih Nacija od 20. novembra 1989.

Zabranu rada Član 39

39.1. Ako nadležni državni organ potvrđuje da predškolska institucija ne ispunjava određene uslove po zakonu odrediće jedan optimalan rok, koji ne ugrožava blagostanje dece, u roku kojeg predškolska institucija treba da eliminira neurednosti.

39.2. Ako predškolska institucija ne odstrani neurednosti u određenom roku, nadležni državni organ doneće akt kojim će zabraniti rad predškolskoj instituciji. Troškovi sistematizacije dece u predškolskim institucijama snosiće predškolska institucija, kojoj je rad prekinut.

Kazne
Član 40

40.1. Osnivač institucija i vaspitno-obrazovnih organizacija kazniće se administrativnom kaznom od 500 - 1.000 € ako prekorači broj dece po uzrastu, dok će predškolski direktori biti odgovorni za delatnost predškolskih institucija za jednu kaznu od 200 - 1.000 €, ako je broj učenika jednog uzrasta veći od dozvoljenog broja administrativnim uputstvom.

40.2. U slučaju ponavljanja kršenja iz stava 1, administrativne kazne se udvostručavaju.

40.3. U slučaju ponovnog kršenja biće pokrenuta procedura za razrešenje direktora i oduzimanje licencije rada instituciji.

IX. PREKID RADA PREDŠKOLSKE INSTITUCIJE

Član 41

41.1. Prekid rada institucija predškolskog vaspitanja može se izvršiti rešenjem osnivača.

41.2. Rešenjem MONT-a, ako se vaspitno-obrazovna delatnost vrši bez licence MONT-a.

41.3. Predškolskoj instituciji se prekida rad po određenim uslovima i načinu predvidjenim ovim zakonom.

41.4. Rešenjem o prekidu rada predškolske institucije određuje se i rok i način prekida rada i reguliše se način sistematizovanja dece, koja su bila pohađači predškolske institucije u drugu dotičnu instituciju, prema mogućnostima.

41.5. Slučajevi prekida rada predškolske institucije odrediće se administrativnim uputstvom.

X. PRIVREMENE I ZAVRŠNE ODREDBE

Finansiranje
Član 42

42.1. Pre adaptiranja programa predškolskih institucija u skladu sa ovim zakonom, u nastavku ove tačke računaju se kao javne usluge u oblasti predškolskog vaspitanja i pripremanja u školi:

- a) Predškolsko vaspitanje dece pre upisa u školu, uključujući pripremu dece za osnovnu školu;
- b) Vaspitanje i staranje za predškolce sa posebnim potrebama prema zakonu;
- c) Programi za predškolsku decu građana van zemlje.

42.2. Specifikovane aktivnosti iz tačke (a) prethodnog stava biće finansirane iz opštinskog budžeta, specifikovane aktivnosti iz tačke (b) biće finansirane iz opštinskog budžeta i državnog, dok specifikovane aktivnosti iz tačke (c) prethodnog stava iz konsolidovanog budžeta Kosova i naših građana van Kosova.

Predškolski vaspitači
Član 43

Predškolski vaspitači koji ispunjavaju zahteve za predavanje pre stupanja na snagu ovog zakona mogu nastaviti vaspitni rad i nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Zaposlenje
Član 44

Zaposlenje osoblja u javnim predškolskim institucijama se vrši na osnovu Zakona o civilnoj službi.

Odobrenje plana i programa
Član 45

45.1. Savet stručnjaka programa i školskih udžbenika MONT-a vrši odobrenje plana i programa preškolskog vaspitanja.

45.2. Do odobrenja novog plana i programa predškolskog obrazovanja radi se po postojećim planom.

Usklađivanje programa
Član 46

46.1. Javne i ostale predškolske institucije usklađuju njihove programe u skladu sa standardima vaspitanja i predškolskog obrazovanja ovim zakonom u roku od 2 godine, nakon stupanja na snagu ovog zakona.

46.2. Usklađivanje plana i programa novom planom i programu predškolskog vaspitanja treba realizirati do 2007. godine.

46.3. Ako pomenute institucije u prvom stavu ovog člana ne ispunjavaju specifikovane dužnosti u prvom i drugom stavu ovog člana uzeće mu se licencija rada.

Gradualno smanjenje broja dece po uzrastima
Član 47

Broj dece po članu 2.3 ovog zakona realiziraće se do 1. septembra 2007. godine.

Član 48

MONT treba da teži da do 2010. godine obezbedi sveobuhvatnost dece pet do šest godina u predškolskom vaspitanju.

Član 49

MONT donosi administrativna uputstva u roku od jedne godine za popunjavanje ovog zakona.

Stupanje na snagu Član 50

Stupanjem na snagu ovog zakona, prestaju da važe dosadašnji zakonski i podzakonski akti, koji su regulisali ovu oblast.

Član 51

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja u Skupštini Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnika Generalnog Sekretara.

**Zakon Br. 02/L-52
19 Januar 2006**

Predsednik Skupštine Kosova,

akademik Nexhat Daci